

Oslo, 3. mars 2015

Nedbygging av kulturstøtten i Utenriksdepartementet

Stortinget vedtok i høst ytterligere nedskjæringer i kulturmidlene i Utenriksdepartementet under kapittel 115, post 70. Samlet er dermed denne budsjettposten nærmest halvert på to år (-46,9%).

Disse kuttene svekker kraftig norsk kunstlivs muligheter til å møte et internasjonalt publikum og posisjonere seg på det globale markedet. Kuttet svekker kunstnerens konkurranseevne internasjonalt, muligheter til å leve av egen kunst, utvide sine nettverk og utforske nye markeder. Effekten er mange tapte muligheter, både for norsk kunstliv og for Norges omdømmebygging som kulturnasjon.

Det paradoksale er at dette ikke fremstår som en helhetlig politikk fra regjeringen. Vi ser klare tegn til en bevisst nedbygging av Norges kultursatsing i utlandet fra UD's side, noe som er i strid med regjeringens uttalte kulturpolitiske ambisjon om å styrke etterspørselen etter norsk kunst. Vi oppfatter heller ikke at dette kuttet er en villet politikk fra regjeringens samarbeidspartnere, KrF og Venstre, eller fra opposisjonspartiene.

Effekten av gjennomførte kutt for kunstnerne

Budsjettposten finansierer bl.a. støtteordninger for internasjonalt kunst- og kultursamarbeid (www.stikk.no). Ordningene er knyttet til musikk, scenekunst, kunsthåndverk, billedkunst, litteratur, film, samt design og arkitektur. Ordningene forvaltes av organisasjoner som arbeider med utenlandsformidling av kunst: Music Norway, Danse- og teatersentrum, Norwegian Crafts, OCA, NORLA, Norsk Filminstitutt og DOGA.

Norske kunstnere er attraktive på de internasjonale arenaene, og vi opplever en økende etterspørsel. UD's ordninger for kulturformål sikrer at norske kunstnere møter et publikum ute, får kontakter, anerkjennelse, impulser og tar med seg dette hjem. Kunsten er ofte en døråpner for andre typer av samarbeid og vi opplever at langsiktig satsning genererer vesentlig mer tilbake i form av økt omsetning, bestillinger og framføringer enn hva som brukes av midler til disse ordningene.

Stikk-midlene er som regel konkrete små tilskudd som gjør en reise gjennomførbar, noe vertsinstitusjonene i utlandet sjelden har mulighet til å dekke. Kunstneren satser normalt en anseelig andel fra egen økonomi for deltakelsen. Slik sett utløser disse midlene mye, og den negative effekten av kutt vil være langt større enn kronebeløpet tilsier.

Nedbygging i utestasjonene

Vi vet at kulturattachéstillinger på våre viktigste utenriksstasjoner som London og Moskva allerede avvikles til høsten, som en direkte følge av kuttene. Det betyr at Norge mister viktig fagkompetanse og profesjonelle nettverk. Det setter den norske, svært effektive modellen i fare, som bygger på samarbeid mellom UD sentralt, utestasjonene og forvalterorganisasjonene. Modellen forutsetter kompetanse og ressurser hos alle partene.

Kunstnernettverket oppfordrer derfor regjering og storting å reversere kuttet i kulturstøtten i UD, allerede i revidert nasjonalbudsjett. Å satse offensivt på internasjonalisering av norsk kunstliv er god kulturpolitikk, siden det bygger kunstnerens karrierer, gir inntektsmuligheter og en bedre utnyttelse av de investeringene som gjøres nasjonalt. Det er også god utenrikspolitikk, siden det bygger gode og varige relasjoner internasjonalt og bidrar til omdømmebyggingen av Norge. Vi krever en helhetlig strategi fra regjeringen, for kulturens plass i utenrikspolitikken og hvordan norsk kunstliv best internasjonaliseres.

WWW.KUNSTNERNETTVERKET.NO POST@KUNSTNERNETTVERKET.NO